

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.410.005.01.2016

P/16/023

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(tekst jednolity po uwzględnieniu zmian wprowadzonych uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w NIK z dnia 19 października 2016 r.)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 87, F +48 22 444 56 98
kps@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/023 – Rozwój sportu osób niepełnosprawnych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny.
Kontroler	Sonia Kubica, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/20/2016 z 3 czerwca 2016 r. (akta kontroli t. 1 str.1-2)
Jednostka kontrolowana	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, (zwany dalej również w skrócie Funduszem lub PFRON).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Robert Kwiatkowski, Prezes Zarządu PFRON od 27 kwietnia 2016 r., Wcześniej funkcję tę pełniła Pani Teresa Hernik (od 6 marca 2014 r. do 27 kwietnia 2016 r.), Pan Jacek Brzeziński (od 16 sierpnia 2013 r. do 5 marca 2014 r.) oraz Pan Wojciech Skiba (od 19 czerwca 2008 r. do 15 sierpnia 2013 r.). (akta kontroli t.1 str.3)

Ocena ogólna i jej uzasadnienie

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w objętym kontrolą okresie lat 2013-2016, realizując ustawowe działania z zakresu rehabilitacji społecznej oraz finansując m.in. zadania z zakresu sportu i rekreacji adresowane do grupy osób niepełnosprawnych, umożliwiał tym osobom uczestnictwo w życiu społecznym. Zadania te finansowane były zarówno przez Biuro i oddziały Funduszu, samorządy powiatowe i wojewódzkie ze środków przekazanych im przez PFRON w formie algorytmu, a także w ramach programów zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą PFRON. NIK zauważa, że proces rozliczania sprawozdań końcowych z realizacji zadań z udziałem środków PFRON był niekiedy wydłużony. Ponadto niezrealizowanie *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych* uniemożliwiło osiągnięcie założonego w nim celu, którym było wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do zajęć i wydarzeń sportowych, poprzez wsparcie realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących Centrów Sportu Niepełnosprawnych, mających przyczynić się do zwiększenia osobom niepełnosprawnym dostępu do ośrodków sportowych, zaprojektowanych w sposób umożliwiający osobom z różnego rodzaju dysfunkcjami uczestnictwo, w pełnym zakresie, w treningach, zawodach i rozgrywkach w ramach poszczególnych dyscyplin sportowych.

Realizację zadań, o których jest mowa, PFRON powierzał m.in. organizacjom pozarządowym, przez ogłaszanie i przeprowadzanie konkursów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Fundusz prawidłowo informował też samorządy powiatowe i wojewódzkie o środkach podlegających podziałowi według algorytmu, a przeznaczonych na należące do kompetencji jednostek samorządu terytorialnego zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Z kolei Rada Nadzorczą PFRON przyjęła w okresie objętym kontrolą, programy związane z dofinansowaniem sportu, tj. *Program wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych* oraz *Program wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych*. Natomiast Zarząd PFRON powierzył Polskiemu Komitetowi Paraolimpijskiemu realizację projektu, pn. *Olimpijczyk - przygotowanie zawodników niepełnosprawnych do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich*. W ramach *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych* Fundusz nie udzielił jednak dofinansowania wnioskującym o to samorządom, kierując do Rady Nadzorczej wnioski o zamknięcie programu. Do dnia zakończenia kontroli nie zostały podjęte decyzje dotyczące zmian w planie finansowym PFRON na 2016 r. związanych z wnioskiem o zakończenie programu, co wiązało się z oczekiwaniem na rozpatrzenia ww. wniosku przez Radę Nadzorczą.

Uwagi NIK dotyczyły też projektu pn. *Olimpijczyk – przygotowanie zawodników niepełnosprawnych do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich*. W okresie objętym kontrolą projekt ten był realizowany

¹ NIK stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według wskazanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

z udziałem środków Funduszu, jednak prawie cztery miesiące trwała weryfikacja sprawozdania końcowego, złożonego przez Polski Komitet Paraolimpijski za I okres jego realizacji. Sprawozdanie końcowe z zadania publicznego pn. *Sport bez granic*, wykonywanego przez Związek Kultury Fizycznej OLIMP, PFRON rozliczył ostatecznie po dziewięciu miesiącach od daty jego złożenia, a proces rozliczania zadania pn. *Mistrzostwa Świata w siatkówce na siedząco kobiet i mężczyzn*, realizowanego przez Integracyjny Klub sportowy „Atak”, trwał 79 dni.

PFRON nie posiada systemu umożliwiającego zidentyfikowanie skali wydatków na sport i rekreację związaną z ruchem i aktywnością fizyczną osób niepełnosprawnych. W systemie sprawozdawczości nie gromadzono danych o liczbie i kwotach złożonych wniosków, jak również o liczbie i kwotach zawartych umów, a także o liczbie osób niepełnosprawnych objętych dofinansowaniem w ramach zadania organizowania lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych zlecanych przez samorządy powiatowe fundacjom oraz organizacjom pozarządowym. Ponadto forma sprawozdań samorządowych, a co za tym idzie również sprawozdań zbiorczych, uniemożliwiała wyodrębnienie danych o których jest mowa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja zadań z zakresu sportu osób niepełnosprawnych oraz rehabilitacji społecznej przez sport i rekreację

1.1. Współpraca z jednostkami realizującymi wskazane zadania

W latach 2013-2016, w zakresie sportu osób niepełnosprawnych oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przez sport i rekreację, PFRON współpracował z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Biurem Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, konsultując założenia programowe, zasady realizacji i zmiany w programach i projektach, a także bieżąco w trybie roboczym z przedstawicielami Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Współpraca Funduszu z Pełnomocnikiem Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w 2014 r. dotyczyła konsultacji założeń XV konkursu o zlecenie realizacji zadań w formie wsparcia². W ramach celu programowego *wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia*, organizacje pozarządowe mogły składać projekty na aktywizację osób niepełnosprawnych, także przez sport adresowany do tej grupy osób. Współpracowano także konsultując założenia XXI konkursu³ o zlecenie realizacji zadań w formie powierzenia⁴ pn. *Olimpijczyk - przygotowanie zawodników niepełnosprawnych do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich*. Efektem tych prac było ogłoszenie XV i XXII konkursu.

W kwietniu 2015 r. konsultowano również założenia *Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych*, a w maju 2016 r. Zarząd PFRON wystąpił m.in. do Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych o wprowadzenie zmian do programu (zostały one przyjęte na posiedzeniu Rady Nadzorczej PFRON w czerwcu 2016 r.).

Prezes Zarządu PFRON i Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych rozpoczęli w 2016 r. konsultacje z Ministrem Sportu i Turystyki⁵ w zakresie współpracy i koordynacji działań dotyczących sportu osób niepełnosprawnych⁶. W lipcu 2016 r. podpisano trójstronne *porozumienie zmierzające do wzmocnienia i usprawnienia współpracy dla wypracowania optymalnych rozwiązań pozwalających na skoordynowane, racjonalne i efektywne wydatkowanie środków publicznych na rozwój sportu osób z niepełnosprawnością w Polsce*. W porozumieniu zapisano m.in., że ma ono na celu: promocję sportu osób niepełnosprawnych, zwiększenie jakości oraz rozszerzenie zakresu działań na rzecz aktywizacji sportowej osób z niepełnosprawnością, wspieranie projektów w zakresie rozwoju sportu osób z niepełnosprawnością, wspieranie wspólnych projektów i programów w zakresie inicjowania i wspierania sportu osób z niepełnosprawnością, wspieranie projektów w zakresie wy-

Opis stanu
faktycznego

² Art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239, ze zm.), organy administracji publicznej: wspierają w sferze (...), realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty (...) prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie.

³ W ramach art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, ze zm.). Ostatecznie konkurs ogłoszony został z numerem XXII.

⁴ Art. 11 ust.1 pkt 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowi, że organy administracji publicznej powierzają w sferze zadań publicznych (...) realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom (...), prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie.

⁵ Dalej: MSiT.

⁶ Pismem znak: WKS.DIP.061.253.jw.2016 z 12 maja 2016 r. Prezes Zarządu PFRON przekazał do MSiT informację o osobach, które wyznaczył do roboczego Zespołu na rzecz rozwoju sportu osób niepełnosprawnych.

dawnictw służących propagowaniu aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnością i upowszechnianiu oferty adresowanej do środowiska osób z niepełnosprawnością. Przygotowanie zakresu współfinansowania sportu wyczynowego i sportu amatorskiego osób niepełnosprawnych wyznaczono do 30 września 2016 r.

Fundusz współpracował również z MSiT podczas organizowania ogólnopolskiej konferencji *Niepełnosprawny Sport – przełamywanie barier w drodze do sukcesu*. Otrzymała się ona w październiku 2015 r. z udziałem przedstawicieli PFRON, środowiska niepełnosprawnych sportowców i organizacji działających w obszarze sportu osób niepełnosprawnych. W kwietniu 2015 r. konsultowano założenia *Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych* z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁷. W 2016 r. nastąpiła wymiana korespondencji między przedstawicielami MPiPS oraz MSiT w sprawie bieżącej wymiany informacji o realizacji przez PFRON *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych* oraz *Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych*. W przypadku drugiego ze wskazanych programów ustalono, że wydatki na etapie rozliczania będą wykazywane w odniesieniu do każdego źródła finansowania.

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, pełniący jednocześnie funkcję Prezesa Rady Nadzorczej PFRON, był do 2016 r. członkiem Rady Sportu Osób Niepełnosprawnych działającej przy MSiT. W 2016 r. w skład Rady wszedł Prezes Zarządu PFRON.

Współpraca PFRON z jednostkami samorządu terytorialnego oparta była głównie na dystrybucji i rozliczaniu środków Funduszu, corocznie przekazywanych samorządom powiatowych i wojewódzkich według algorytmu, na realizację powierzonych im zadań wskazanych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁸. Niemniej jednak, PFRON aktualnie realizuje, we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą PFRON pilotażowy program *Aktywny samorząd* i *Program wyrównywania różnic między programami III*. Realizatorami programów są powiatowe centra pomocy rodzinie oraz miejskie ośrodki pomocy społecznej. Programy te nie przewidują wsparcia na rzecz sportu i rekreacji osób niepełnosprawnych.

W 2016 r. Fundusz zlecił wykonanie *Badania realizacji przez samorządy powiatowe zadań ustawowych na rzecz osób niepełnosprawnych*. Prace prowadzone są od maja 2016 r. na terenie całego kraju, a ich zakończenie planowane jest na październik 2016 r. Badanie ma dostarczyć wiedzy o tym, w jaki sposób przebiegają procedury rozpatrywania wniosków, jakie kryteria decydują o przyznaniu dofinansowania, jakie jest rozdysponowanie środków na poszczególne zadania (ze wskazaniem konkretnych wydatków) oraz przy zaangażowaniu jakich zasobów zadania te są realizowane przez powiaty. Celem badania jest wypracowanie, z wykorzystaniem pozyskanej wiedzy, wspólnych standardów realizacji przez powiaty poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz modelu oceny skuteczności i efektywności realizacji tych zadań. Przewiduje się, że wyniki badań i wypracowane standardy zostaną przekazane samorządom do wykorzystania, a także do wiadomości Pełnomocnikowi Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

(akta kontroli t.1 str.273-321)

1.2. Realizacja zadań dofinansowanych ze środków PFRON

Fundusz dofinansowuje zarówno sport wyczynowy, jak i sport amatorski (powszechny). Ze środków PFRON dofinansowywane są m.in.: treningi i szkolenia oraz imprezy sportowe różnej rangi, publikacje i materiały promujące sport osób niepełnosprawnych. Sport osób niepełnosprawnych finansowany jest zarówno w formie zadań realizowanych przez Biuro i Oddziały PFRON, jak też przez samorządy powiatowe i wojewódzkie.

Fundusz przekazywał środki na realizację zadań powiatów z zakresu sport, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W latach 2013-2016 zawarto łącznie 8.917 umów na dofinansowanie, z tego: w 2013 r. – 2.902, w 2014 r. – 3.098, w 2015 r. – 2.889, w I kw. 2016 r. – 28. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła 26.238 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 8.371 tys. zł, w 2014 r. – 9.540 tys. zł, w 2015 r. – 8.261 tys. zł, w I kw. 2016 r. – 66 tys. zł. Dofi-

⁷ Dalej: MPiPS.

⁸ PFRON bezpośrednio nie współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie problematyki sportu i rekreacji oraz promowania aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych, ze względu brak przepisów prawa uprawniających Fundusz do konsultowania, uzgadniania oraz nakładania na jednostki samorządu terytorialnego zasad, jakimi mają się one kierować przy realizacji zadań i działań w tym obszarze.

nansowaniem objęto łącznie 556.176 osób niepełnosprawnych, z tego: w 2013 r. – 190.357, w 2014 r. – 192.622, w 2015 r. – 170.463. Środki przekazywane przez PFRON samorządom powiatowym w latach 2013-2015 nie zaspakajały zgłaszanych potrzeb. W stosunku do złożonych wniosków o dofinansowanie na kwotę 78.133 tys. zł stanowiły 33,5%. Ponieważ PFRON nie posiada systemu umożliwiającego zidentyfikowanie skali wydatków samorządów terytorialnych dotyczących tylko sportu i rekreacji, nie można było określić danych w tym zakresie.

Na realizację zadań powiatów z zakresu organizowania lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych, zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym zgodnie z art. 36 ust. 2 przytoczonej wyżej ustawy, w latach 2013-2016 wypłacono łącznie dofinansowania w wysokości 1.387 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 443 tys. zł, w 2014 r. – 554 tys. zł, w 2015 r. – 389 tys. zł. Ponieważ PFRON nie posiada systemu umożliwiającego zidentyfikowanie skali wydatków samorządów terytorialnych dotyczących tylko sportu i rekreacji, nie można było określić danych w tym zakresie.

W ramach realizacji zadań samorządów wojewódzkich z zakresu organizowania lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym, zgodnie z art. 36 ust. 2 przytoczonej wyżej ustawy, w latach 2013-2016 zawarto łącznie 881 umów o dofinansowanie, z tego: w 2013 r. – 292, w 2014 r. – 329, w 2015 r. – 260. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła 12.007 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 3.755 tys. zł, w 2014 r. – 4.634 tys. zł, w 2015 r. – 3.617 tys. zł. Środki przekazywane przez PFRON samorządom wojewódzkim w latach 2013-2015 nie zaspakajały zgłaszanych potrzeb. W stosunku do złożonych wniosków o dofinansowanie na kwotę 32.844 tys. zł udzielone środki stanowiły 36,6%. Ponieważ PFRON nie posiada systemu umożliwiającego zidentyfikowanie skali wydatków samorządów terytorialnych dotyczących tylko sportu i rekreacji, nie można było określić danych w tym zakresie.

Fundusz przekazywał środki samorządom wojewódzkim na realizację zadań z zakresu dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W okresie objętym kontrolą zawarto łącznie 512 umów o dofinansowanie, z tego: w 2013 r. – 171, w 2014 r. – 201, w 2015 r. – 140. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła 157.888 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 55.082 tys. zł, w 2014 r. – 54.283 tys. zł, w 2015 r. – 48.523 tys. zł⁹. Środki przekazywane przez PFRON samorządom wojewódzkim w latach 2013-2015 nie zaspakajały zgłaszanych potrzeb. W stosunku do złożonych wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 440.527 tys. zł udzielone środki stanowiły 35,8%. Ponieważ PFRON nie posiada systemu umożliwiającego zidentyfikowanie skali wydatków samorządów terytorialnych dotyczących sportu i rekreacji, nie można było określić danych dotyczących liczby i wartości dofinansowania robót budowlanych obiektów sportowych.

(akta kontroli t. 1 str. 264-265, 322-324, 382-396, 401- 402)

PFRON nie gromadził danych o liczbie i kwotach złożonych wniosków, jak również o liczbie i kwotach zawartych umów, a także o liczbie osób niepełnosprawnych objętych dofinansowaniem w ramach zadania organizowania lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych zleczanych przez samorządy powiatowe fundacjom oraz organizacjom pozarządowym. Ponadto forma sprawozdań samorządowych, a co za tym idzie również zbiorczych sprawozdań, uniemożliwiła wyodrębnienie danych dotyczących sportu i rekreacji. Przyczyną było zintegrowanie w 2012 r. załącznika odnoszącego się do zadań zleczanych, ze sprawozdaniem rzeczowo-finansowym, w celu uproszczenia procesu sprawozdawczego. W wyniku zmiany, zadania zlecane potraktowano jako jedno zadanie ustawowe z dwunastoma podzadaniami. Dane o złożonych wnioskach i zawartych umowach zbierane były w ramach realizacji wszystkich podzadań łącznie. W 2015 r. tylko 48 z 380 samorządów zleciło wybrane podzadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej fundacjom i organizacjom pozarządowym. PFRON nie podejmował działań dla pozyskania danych o składanych wnioskach i zawieranych umowach w zakresie dofinansowania tylko sportu i rekreacji.

(akta kontroli t.1 str. 434,439)

⁹ Brak danych dotyczących zawartych umów i wypłaconych środków w 2016 r. Realizacja wniosków nie jest możliwa w okresie I kw. z uwagi na konieczność przeprowadzenia przez samorządy wojewódzkie niezbędnych procedur.

Dofinansowania z zakresu sportu i rekreacji, udzielone ze środków PFRON na zlecenie Biura Zarządu PFRON i oddziałów PFRON w ramach konkursów o zlecenie realizacji zadań na podstawie art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dotyczyły zadań publicznych określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej¹⁰. Były to zadania związane ze wspieraniem treningów i zajęć sportowych dla osób niepełnosprawnych; szkoleń, kursów, warsztatów dla trenerów i instruktorów sportowych prowadzących zajęcia i treningi sportowe dla osób niepełnosprawnych; organizowania lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez sportowych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych, wspierających ich aktywność w tych dziedzinach; wydawnictw, pism dotyczących sportu i rekreacji osób niepełnosprawnych.

W latach 2013-2016 (stan na 31 maja 2016 r.) Biuro PFRON zawarło łącznie 48 umów, z tego odpowiednio: w 2013 r. – 9, w 2014 r. – 12, w 2015 r. – 14 i w 2016 r. – 13. Umowy opiewały na łączną kwotę 30.404 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 3.949 tys. zł, w 2014 r. – 6.345 tys. zł, w 2015 r. – 14.738 tys. zł i w 2016 r. – 5.372 tys. zł. Dofinansowanie wykorzystano w łącznej wysokości 29.661 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 3.899 tys. zł, w 2014 r. – 6.296 tys. zł, w 2015 r. – 14.094 tys. zł i w 2016 r. 5.372 tys. zł. Wspieraniem objęto łącznie 31.353 osoby niepełnosprawne, z tego: w 2013 r. – 5.239, w 2014 r. – 8.967, w 2015 r. – 8.189 i w 2016 r. – 8.959. Wspieraniem objęto również łącznie 82.750 uczestników, z tego: w 2013 r. – 14.247, w 2014 r. – 17.048, w 2015 r. – 14.013 i w 2016 r. – 37.442.

W okresie objętym kontrolą oddziały PFRON zawarły łącznie 232 umowy, z tego: w 2013 r. – 29, w 2014 r. – 81, w 2015 r. – 71 i w 2016 r. (stan na 31 maja 2016 r.) – 51. Umowy opiewały na łączną kwotę 24 839 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 2.601 tys. zł, w 2014 r. – 9.550 tys. zł, w 2015 r. – 6.811 tys. zł i w 2016 r. – 5.877 tys. zł. Dofinansowanie wykorzystano w łącznej wysokości 23.913 tys. zł, tego w 2013 r. – 2.548 tys. zł, w 2014 r. – 9.409 tys. zł, w 2015 r. – 6.782 tys. zł i w 2016 r. – 5.173 tys. zł. Wspieraniem objęto łącznie 52 979 osób niepełnosprawnych, z tego: w 2013 r. – 2.317, w 2014 r. – 37.199, w 2015 r. – 7.024 i w 2016 r. – 6 439. Wspieraniem objęto również łącznie 421.427 uczestników, z tego: w 2013 r. – 170.114, w 2014 r. – 234.763, w 2015 r. – 8.181 i w 2016 r. – 8.369.

(akta kontroli t.1 str. 334-370,404-432)

W okresie objętym kontrolą, Zarząd PFRON na początku każdego roku kalendarzowego, po opublikowaniu ustawy budżetowej na dany rok, kierował do marszałków województw, starostów i prezydentów miast na prawach powiatu, informację o podziale środków przewidzianych w planie finansowym Funduszu według algorytmu, z przeznaczaniem na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, należące do kompetencji samorządów wojewódzkich i powiatowych.

Badaniem objęto sześć informacji sporządzonych i przekazanych do samorządów i powiatowych¹¹. Zawierały one nazwę jednostki samorządu terytorialnego, kwotę środków Funduszu przekazaną na realizację zadań samorządu oraz dane zastosowane do obliczeń wysokości tych środków. Treść informacji oraz terminy ich przekazania były zgodne z wymogami określonymi w § 6 ust. 2 pkt 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym¹².

(akta kontroli t.2 str.1-163)

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. z 2008 r. Nr 29, poz.172, ze zm.), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. z 2015 r. poz.1778).

¹¹ Badaniem objęto poprawność poinformowania o podziale środków wg algorytmu przez Zarząd PFRON samorządu wojewódzkiego: wielkopolskiego w 2013 r. podkarpackiego w 2014 r. i łódzkiego w 2015 r. oraz samorządu powiatowego: białogardzkiego w 2013 r., kwidzyńskiego w 2014 r. gorlickiego w 2015 r.

¹² Zgodnie z § 6 ust. 1 i 2 pkt 1-3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2013 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2003 r. Nr 88, poz. 808, ze zm.), Zarząd Funduszu informuje samorządy wojewódzkie i powiatowe o wielkości środków Funduszu określonych algorytmem przypadających danej jednostce na realizację w danym roku zadań, które są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy,(...) Zarząd Funduszu przekazuje samorządom informację (...) w terminie 30 dni od dnia złożenia sprawozdań rzeczowo-finansowych sporządzanych w trybie art. 35c ust. 2 ustawy za okres IV kwartału roku poprzedniego, nie wcześniej jednak niż przed opublikowaniem ustawy budżetowej na dany rok. Informacja ta powinna zawierać: nazwę jednostki samorządu terytorialnego; kwotę środków Funduszu na realizację zadań samorządu wojewódzkiego lub powiatowego; dane zastosowane do obliczeń wysokości środków Funduszu, przypadających samorządowi wojewódzkiemu lub powiatowemu

Badaniem objęto również prawidłowość realizacji XIII¹³ i XV¹⁴ otwartego konkursu o zlecenie realizacji zadań na podstawie art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z zakresu sportu i rekreacji osób niepełnosprawnych, zlecanych fundacjom i organizacjom pozarządowym przez PFRON. Po ogłoszeniu konkursów¹⁵ powołano komisje do opiniowania ofert; w skład których wchodziłi przedstawiciele PFRON oraz osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty pożytku publicznego, z wyłączeniem osób biorących udział w konkursie, zgodnie z wymogami określonymi w art. 15 ust. 2a-2d ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁶.

Zarówno XIII i XV konkurs został ogłoszony w BIP, na tablicy informacyjnej w siedzibie biura PFRON oraz na stronie internetowej, zgodnie z art. 13 ust 3 przytoczonej ustawy¹⁷. Również wyniki, którymi były decyzje Zarządu PFRON w sprawie udzielenia dofinansowań ze środków PFRON wyłonionych projektów w ramach konkursów (XIII konkurs – dziewięć decyzji, XV konkurs – osiem decyzji), zostały bez zbędnej zwłoki opublikowane w BIP, na tablicy informacyjnej w siedzibie biura PFRON oraz na stronie internetowej PFRON¹⁸.

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert XIII i XV zawierało informacje dotyczące rodzaju zadania; wysokości środków publicznych przeznaczonych na jego realizację; zasad przyznawania dotacji; terminów i warunków realizacji zadania; trybu i kryteriów stosowanych przy wyborze ofert i terminu dokonania wyboru ofert; zrealizowanych przez PFRON w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom¹⁹. Terminy do składania ofert nie były krótsze niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia o ogłoszeniu otwartego konkursu²⁰: w ogłoszeniu XIII konkursu termin ten wynosił 25 dni, natomiast w ogłoszeniu XV konkursu – 30 dni.

(akta kontroli t.2 str.164-309)

Badaniem objęto losowo wybraną umowę nr ZZB/000299/BF/D, zawartą 18 czerwca 2014 r. ze Związkiem Kultury Fizycznej „OLIMP” na realizację projektu *Sport bez granic* – w ramach XIII konkursu, ogłoszonego 20 września 2013 r. Celem projektu był wzrost aktywności inwalidów wzroku w dziedzinie sportu, przez umożliwienie beneficjentom zadania uczestnictwa w systemie ogólnopolskich rozrywek o tytuł Mistrza Polski Niewidomych i Słabowidzących w trzech dyscyplinach sportu: kolarstwie tandemowym, strzelectwie pneumatycznym i strzelectwie laserowym. Zaplanowano 25 imprez sportowych. Łącznie w projekcie miało wziąć udział 1.245 uczestników, w tym planowano objąć wsparciem 1.120 dorosłych osób niepełnosprawnych oraz 125 osób należących do obsługi. Pismem z 16 maja 2014 r. Wydział Realizacji Programów poinformował Związek Kultury Fizycznej „OLIMP” o przyznaniu przez zarząd PFRON²¹ dofinansowania w kwocie 472.020 zł na realizację projektu w 2014 r. Po przedłożeniu przez wnioskodawcę aktualizacji wniosku w dniu 22 maja 2014 r. i dokonaniu jego korekty 5 czerwca 2014 r., PFRON bez zbędnej zwłoki poinformował wnio-

¹³ Zarządzenie nr 124/2013 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 23 października 2013 r. powołano Komisję konkursową opiniującą wnioski złożone w ramach XIII konkursu (zmieniony Zarządzeniem nr 127/2013 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 31 października 2013 r. oraz zarządzenie nr 136/2013 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 21 listopada 2013 r.).

¹⁴ Zarządzeniem nr 127/2014 Prezesa Zarządu PFRON z dnia 24 października 2014 r. powołano Komisję konkursową opiniującą wnioski złożone w ramach XV konkursu.

¹⁵ XIII konkurs ogłoszono 20 września 2013 r., XV konkurs ogłoszono 15 września 2014 r.

¹⁶ Art. 15 ust. 2a-2d ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowi, że organ administracji publicznej ogłaszający otwarty konkurs ofert powołuje komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert. W skład komisji konkursowej powołanej przez organ jednostki samorządu terytorialnego wchodzi przedstawiciele organu wykonawczego tej jednostki. W skład komisji konkursowej powołanej przez organ administracji rządowej wchodzi przedstawiciele tego organu. W skład komisji konkursowej wchodzi osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione (...), z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty (...), biorące udział w konkursie.

¹⁷ Art. 13 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowi, że otwarty konkurs ofert ogłasza się: w BIP; w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń; na stronie internetowej organu administracji publicznej.

¹⁸ Art. 15 ust 3 pkt 2 lit. j ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowi, że wyniki otwartego konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 13 ust. 3. (wyniki ogłoszono w terminie do dziewięciu dni kalendarzowych od podjęcia uchwały przez Zarząd PFRON).

¹⁹ Art. 13 ust. 2 pkt. 1-7 ww. ustawy.

²⁰ Art. 13 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że organ administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom (...), ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia.

²¹ Uchwała nr 39/2014 Zarządu PFRON z 14 maja 2014 r.

skodawcę o przygotowaniu umowy, którą zawarto 18 czerwca 2014 r.²² Jej przedmiotem było zlecenie realizacji projektu dotyczącego celu programowego 3: *wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia*, obejmującego zadanie: *organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach pn. Sport bez granic*. Wykonanie zadania przewidziano na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. Związek Kultury Fizycznej „OLIMP”²³ po realizacji zadania złożył sprawozdanie końcowe w terminie określonym w umowie. PFRON trzykrotnie wzywał do uzupełnienia dokumentacji oraz dokonania korekt w sprawozdaniu (pismami z 11 lutego, 29 maja i 15 lipca 2015 r.). Beneficjent uzupełnienia dokumentacji oraz wprowadzania korekt dokonywał w terminach do 24 dni. PFRON po uzyskaniu korekt i brakującej dokumentacji przeprowadzał weryfikację w terminach odpowiednio 105, 23, 42 dni. Przyczynę długiego terminu przeprowadzenia weryfikacji (105 dni) tłumaczono powierzeniem wielu zadań pracownikowi Działu Rozliczeń i Współpracy z partnerami społecznymi. Rozliczenia sprawozdania dokonano 11 września 2015 r., w którym określono kwotę do zwrotu w wysokości 12.594,34 zł. Wskazano również, że dodatkowo rozliczenie wymagało korekt i wyjaśnienia, które Związek przedstawił w pismach z 21 i 30 września 2015 r. Po złożonym odwołaniu i przeprowadzonej weryfikacji PFRON ostatecznie zobowiązał Związek do zwrotu kwoty w wysokości 2.754,34 zł (pismem z 27 października 2015 r.). Fundusz wyegzekwował zwrot dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem i 9 listopada 2015 r. ostatecznie rozliczył umowę. W rozliczeniu wskazano, że zleceniobiorca osiągnął zakładany cel zadania. Ze wsparcia skorzystało 1.245 uczestników projektu, w tym 1.120 osób niepełnosprawnych i 125 osób stanowiących obsługę. PFRON o ostatecznym rozliczeniu poinformował Związek w terminie określonym w umowie. Okres od złożenia po raz pierwszy sprawozdania końcowego z realizacji zadania przez Związek Kultury Fizycznej „OLIMP” do sporządzenia ostatecznego jego rozliczenia przez PFRON, wyniósł ponad dziewięć miesięcy. Dyrektor Wydziału Realizacji Programów PFRON przyczynę tłumaczył powierzeniem wielu zadań pracownikowi Działu Rozliczeń i Współpracy z partnerami społecznymi, złożeniem przez Związek niekompletnych i nieprawidłowo sporządzonych dokumentów rozliczeniowych, a także odwołaniem się od decyzji przypisującej kwotę do zwrotu, co wiązało się z koniecznością weryfikacji dokumentacji i ponownym wyliczeniem kwoty dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli t.2 str.455-645)

Badaniem objęto losowo wybraną umowę nr ZZB/000352/BF/D z 20 kwietnia 2015 r., zawartą z Fundacją Kamili Skolimowskiej²⁴ na realizację (w ramach XV konkursu) projektu pn. *Memoriał Kamili Skolimowskiej – zawody integracyjne z udziałem sportowców niepełnosprawnych*²⁵. Zawody miały się odbyć 13 września 2015 r. na Stadionie Narodowym w Warszawie. W zawodach mieli wziąć udział medaliści igrzysk olimpijskich i paraolimpijskich. Celem nadrzędnym projektu była integracja społeczna sportowców niepełnosprawnych ze sportowcami pełnosprawnymi uczestniczącymi w zawodach oraz kibiców pełno- i niepełnosprawnych oraz przekonanie, że sport jest jedną z tych dziedzin, która pozwala na pełną integrację społeczną i zawodową tych osób. Projekt miał być realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 października 2015 r. Planowano objąć wsparciem 2.650 uczestników i 2.530 dorosłych osób niepełnosprawnych. Pismem z 9 lutego 2015 r. Wydział Realizacji Programów poinformował Fundację o przyznaniu przez Zarząd PFRON²⁶ dofinansowania w wysokości 292.000 zł na realizację projektu w 2015 r. Na prośbę Fundacji, Fundusz przedłużył termin aktualizacji wniosku do 20 marca 2015 r., zwiększył koszty kwalifikowalne i wydłużył termin realizacji projektu do 30 listopada 2015 r., o czym poinformował Fundację. Bez zbędnej zwłoki zawarto 20 kwietnia 2015 r. umowę nr ZZB/000352/BF/D na realizację projektu²⁷. W umowie postanowiono, że kwota dofinansowania zostanie wypłacona w dwóch transzach po 146.000 zł. Sprawozdanie częściowe z rozliczenia pierwszej transzy dofinansowania zostało złożone przez Fundację 30 lipca 2015 r., tj. w terminie określonym w umowie. PFRON dokonał jego rozliczenia, w wyniku którego zaakceptowane zostały wydatki ze środków Funduszu na kwotę 117.917,60 zł (88,8% kwoty przekazanej w I transzy). Wobec spełnienia warunku zawartego w umowie podjęto decyzję

²² Umowę nr ZZB/000299/BF/D zmieniono aneksem z 19 listopada 2014 r.

²³ Dalej: Związek.

²⁴ Dalej: Fundacja.

²⁵ Memoriał Kamili Skolimowskiej to zawody lekkoatletyczne z udziałem sportowców niepełnosprawnych.

²⁶ Uchwała nr 19/2015 Zarządu PFRON z 4 lutego 2015 r.

²⁷ Umowę nr ZZB/000352/BF/D zmieniono aneksem z 17 listopada 2015 r.

o przekazaniu kolejnej transzy. Sprawozdanie końcowe z realizacji projektu zostało złożone w PFRON w terminie określonym w umowie. Fundusz wzywał do uzupełnienia dokumentacji i dokonania korekt w sprawozdaniu pismami z: 25 stycznia i 21 marca 2016 r. Korekty zostały dokonane: 17 lutego, 20 kwietnia i 7 czerwca 2016 r. W dniu 10 czerwca PFRON wezwał Fundację do zapłaty nieuznanej w rozliczeniu środków kwoty w wysokości 12,23 zł, która została zwrócona. Ostatecznego rozliczenia sprawozdania z dofinansowania dokonano 21 czerwca 2016 r. W rozliczeniu stwierdzono, że cele zakładane we wniosku zostały zrealizowane. Wskazano, że na materiałach promocyjnych dołączonych do sprawozdania końcowego widniał napis logo Funduszu, które różniło się od wzoru zamieszczonego w katalogu Identyfikacji wizualnej PFRON. Biorąc pod uwagę fakt, iż logotyp PFRON został przesłany do Zleceniobiorcy przez Dział Komunikacji Społecznej Wydziału Realizacji Programów, warunek umowy dotyczący eksponowania logo na materiałach promocyjnych PFRON uznał za spełniony.

(akta kontroli t.2 str.314-454)

Ocena realizacji zadań²⁸ określonych w zbadanych umowach nr ZZB/000352/BF/D zawartej 20 kwietnia 2015 r. z Fundacją Kamili Skolimowskiej na zadanie publiczne pn. *Memoriał Kamili Skolimowskiej – zawody integracyjne z udziałem sportowców niepełnosprawnych* oraz nr ZZB/000299/BF/D zawartej 18 czerwca 2014 r. ze Związkiem Kultury Fizycznej „OLIMP” na zadanie publiczne *Sport bez granic* została przeprowadzona przez PFRON poprzez weryfikację sprawozdań oraz dokumentacji złożonej po zakończeniu realizacji zadania, w tym wyjaśnień składanych na żądanie PFRON. Dotyczyła stopnia realizacji zadania; efektywności, rzetelności i jakości jego realizacji; prawidłowości wykorzystania środków publicznych; oraz prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem. Fundusz nie przeprowadzał wizyt monitorujących w trakcie realizacji zadań. Jako przyczynę nieprzeprowadzenia wizyt monitoringowych Prezes Zarządu PFRON wskazał ograniczenia kadrowe w Dziale Rozliczeń i Współpracy z Partnerami Społecznymi oraz konieczność rozliczania w pierwszej kolejności umów związanych z wypłatą środków, a tym samym realizacją planu finansowego PFRON.

(akta kontroli t.1 str. 433,436-437,511; t.2 str. 311-313)

Wydział Kontroli PFRON nie przeprowadzał kontroli realizacji zadań określonych w umowie nr ZZB/000352/BF/D z 20 kwietnia 2015 r. zawartej z Fundacją Kamili Skolimowskiej. Weryfikacja informacji z baz wewnętrznych Funduszu nie wskazała na występowanie ryzyk zdefiniowanych jako *wykorzystanie środków Funduszu niezgodnie z przeznaczeniem*. Do Wydziału Kontroli nie wpłynęły żadne informacje z jednostek wewnętrznych PFRON lub instytucji zewnętrznych, wskazujące na konieczność przeprowadzenia pełnej analizy, pod kątem celowości podjęcia kontroli.

Wydział Realizacji Programów w dniu 24 maja 2016 r.²⁹ zwrócił się do Prezesa Zarządu PFRON z prośbą o zlecenie przeprowadzenia przez Wydział Kontroli w Związku Kultury Fizycznej „Olimp” z siedzibą w Warszawie. Wydział wnioskował o sprawdzenie prawidłowości wykorzystania środków PFRON, przekazanych na podstawie umów o zlecenie realizacji zadań w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Do kontroli wskazano cztery umowy, w tym: umowę nr ZZB/000299/BF/D z 18 czerwca 2014 r. dotyczącą zadania pn. *Sport bez granic*. Po weryfikacji okoliczności wskazanych we wniosku, w czasie trwania niniejszej kontroli, Prezes PFRON podtrzymał decyzję o przeprowadzeniu kontroli w Związku Kultury Fizycznej „OLIMP”³⁰.

(akta kontroli t.1 str.436-437,443; t.4 str.270-271)

W latach 2013-2016 PFRON przeprowadzał kontrole wykorzystania przekazanych środków na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki przez powiaty (na podstawie art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b, art. 36 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) i przez województwa (na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 5 oraz art. 36 ust. 2 ww. ustawy). Przeprowadzane zostały również kontrole z zakresu zadań zleczanych przez Fundusz fundacjom i organizacjom pozarządowym na podstawie art. 36 ww. ustawy. Jednak w okresie objętym

²⁸ Art.17 pkt 1-4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowi, że organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności: stopnia realizacji zadania; efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania; prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania; prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem

²⁹ Pismo znak: WRP.DRII.1292.AAR.2016.

³⁰ Pismo znak:WK.2016.MW.2210w z 19 sierpnia 2016 r.

badaniem kontrole nie były przeprowadzane regularnie, tj. w każdym roku kalendarzowym. Ponadto liczba przeprowadzanych kontroli w powiatach i województwach miała tendencję malejącą.

W latach 2013-2016 PFRON przeprowadził łącznie 44 kontrole wykorzystania środków przekazanych na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki realizowanych przez powiaty na podstawie art. 35a ust.1 pkt 7 lit. b ww. ustawy, z tego Wydział Kontroli przeprowadził osiem kontroli, tj. odpowiednio 5, 2, 1, 0; a oddziały PFRON 36 kontroli, w tym odpowiednio: 21, 0, 12, 3.

W zakresie realizacji wykorzystania środków przez powiaty na podstawie art. 36 ust. 2 ww. ustawy, przeprowadzono tylko dwie kontrole, tj. w 2013 r. i w 2015 r. Kontrole te przeprowadziły oddziały PFRON.

W ramach wykorzystywania przekazanych środków Funduszu na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki przez województwa Wydział Kontroli Biura PFRON w latach 2013-2016 przeprowadził 12 kontroli dotyczących realizacji art. 35 ust.1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj. odpowiednio: 1, 0, 9, 2 takich kontroli oraz jedną kontrolę w 2016 r. dotyczącą realizacji art. 36 ust. 2 ww. ustawy. Oddziały PFRON nie przeprowadzały kontroli we wskazanym zakresie.

W latach 2013-2016 PFRON przeprowadził łącznie 27 kontroli z zakresu zadań zleczanych przez Fundusz fundacjom i organizacjom pozarządowym (na podstawie art. 36 ww. ustawy) dotyczących sportu i rekreacji, z tego: oddziały PFRON przeprowadziły 21 kontroli, tj. odpowiednio 12, 1, 8, 0. Natomiast Wydział Kontroli przeprowadził sześć kontroli, tj. odpowiednio: 4, 2, 0, 0, z czego zdaniem NIK, Wydział Kontroli przeprowadził dwie kontrole dotyczące sportu i rekreacji związanej z ruchem i aktywnością fizyczną, tj. w 2013 r. - w Fundacji Aktywnej Rehabilitacji w Warszawie oraz Polskiej Federacji Sportu Niesłyszących w Likwidacji w Lublinie) oraz w 2014 r. - w Polskim Związku Żeglarzy Niepełnosprawnych Giżycko³¹.

Prezes Zarządu PFRON wskazał, że Zarząd Funduszu każdorazowo zatwierdzał przygotowane plany kontroli na dane półrocze biorąc pod uwagę przyjęte kierunki realizacji kontroli oraz identyfikowane ryzyka i czynniki ryzyka oraz wyniki dotychczasowych kontroli. Wszelkie działania kontrolne realizowane przez uprawnione jednostki były przeprowadzone w imieniu Funduszu, a podział na Wydział Kontroli i Oddziały PFRON były jedynie podziałem technicznym. Środki Funduszu wykorzystane przez powiaty na zadania dotyczące sportu, kultury, rekreacji i turystyki stanowiły w latach 2013-2015 średnio 0,21% łącznej kwoty środków PFRON wydatkowanych na realizację zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Wyniki analizy ryzyka i czynników ryzyka, otrzymywane sygnały zewnętrzne wskazywały na niskie ryzyko wystąpienia przypadków wykorzystania środków niezgodnie z ich przeznaczeniem. W związku z powyższym kontrole były realizowane proporcjonalnie do identyfikowanych czynników ryzyka. Ponadto, ze względu na m.in. szeroki zakres realizowanych kontroli, ograniczone zasoby kadrowe, rozszerzenie uprawnień kontrolnych o obowiązek kontroli podmiotów, Zarząd Funduszu podjął decyzję o centralnym planowaniu działań kontrolnych w oparciu o bieżącą analizę zidentyfikowanych ryzyk i czynników ryzyka oraz centralnego zarządzania zasobami kadrowymi. Rok 2013 był pierwszym rokiem, w którym dobór obszarów i podmiotów do kontroli odbywał się z uwzględnieniem centralnego planowania i zarządzania zasobami. Dobór obszarów do kontroli odbywał się na podstawie analizy wyników zrealizowanych działań kontrolnych, z uwzględnieniem wysokości środków finansowych wydatkowanych przez Fundusz na realizację zadań w ramach poszczególnych obszarów oraz kwot nieprawidłowo wydatkowanych lub nienależnie pozyskanych przez beneficjentów.

(akta kontroli t.4 str.269,280-319)

Badaniem objęto dokumentację trzech losowo wybranych kontroli przeprowadzonych przez Wydział Kontroli PFRON, tj. w Samorządzie Województwa Podlaskiego, w dniach od 22 do 26 czerwca 2015 r.; w Samorządzie Województwa Lubuskiego, w dniach od 24 do 28 sierpnia 2015 r. w zakresie realizacji art. 35 ust. 1 pkt. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w Mieście Łodzi, w okresie od 14 do 18 lipca 2014 r. w zakresie realizacji art. 35a. ust. 1 pkt 7 lit. b ww. ustawy. Ustalenia wskazanych kontrolach dotyczyły m.in. nieo-

³¹ Kontrole nie dotyczące sportu i rekreacji związanej z ruchem i aktywnością fizyczną dotyczyły badania prawidłowości realizacji zadań takich jak: *Organizacja warsztatów wokalnych dla szczególnie uzdolnionej młodzieży niepełnosprawnej, Zwierciadło mojej duszy – cykl ogólnopolskich inicjatyw integracyjnych, warsztaty muzyczne Bel Canto, XVI i XVII Festiwal Piosenki Młodzieży Niepełnosprawnej Impresje artystyczne 2012 i 2013.*

kreślenia sposobu sprawowania kontroli wykorzystania środków Funduszu, nieaktualizowania wniosków poprzedzających realizację zadania, niesporządzania aneksów do umów wydłużających termin realizacji zadania, przekazywania środków po terminie wynikającym z umowy, błędów w opisach dowodów księgowych. Sformułowane wnioski i zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane przez kontrolowane jednostki.

(akta kontroli t.4 str.320-368)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zdaniem NIK, terminy weryfikacji sprawozdań z realizacji zadań z udziałem środków PFRON były nadmiernie wydłużone. Podczas rozliczania sprawozdania końcowego projektu *Sport bez granic* realizowanego przez Związek Kultury Fizycznej OLIMP, Fundusz po uzyskaniu korekt i brakującej dokumentacji przeprowadzał weryfikację w terminach do 105 dni. Takie działania miały wpływ na ponad dziewięćmiesięczny okres dokonania ostatecznego rozliczenia sprawozdania końcowego projektu. Wydłużone terminy rozliczania sprawozdań, zdaniem NIK, wskazują na potrzebę zapewnienia skutecznego nadzoru nad terminowością rozliczeń, co umożliwi przyspieszony zwrot ewentualnych wydatków niekwalifikowalnych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie realizacji zadań w obszarze sportu osób niepełnosprawnych oraz rehabilitacji społecznej przez sport i rekreację. Wydłużenie procesu rozliczania dofinansowań nie miało wpływu na merytoryczną realizację tych zadań.

2. Realizacja programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie sportu i rekreacji osób niepełnosprawnych

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Rada Nadzorcza PFRON, na podstawie art. 47 ust 1 pkt 4 lit. a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych³², zatwierdziła dziewięć programów, w ramach których zawarto 2.887 umów o dofinansowanie, z tego: w 2013 r. – 1.050, w 2014 r. – 990, w 2015 r. – 467 oraz w 2016 r. (stan na 30 kwietnia) – 380 umów. Łącznie na realizację programów przekazano 575.982 tys. zł, z tego w 2013 r. – 194.843 tys. zł; w 2014 r. – 202.010 tys. zł; w 2015 r. – 100.573 tys. zł i 2016 r. (stan na 30 kwietnia) – 78.556 tys. zł.

W zakresie sportu, w ramach zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą PFRON *Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych* zawarto 11 umów o dofinansowanie, z tego: w 2013 r. – jedną, w 2014 r. – 2, w 2015 r. – 8 umów wypłacając łącznie 1.178.837,14 zł, z tego: w 2013 r. – 84.000 zł, w 2014 r. – 200.000 zł, w 2015 r. – 894.837,14 zł).

(akta kontroli t.4 str.1-2)

Rada Nadzorcza PFRON 14 maja 2015 r. zatwierdziła *Program wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych*³³. Przesłankami do jego uruchomienia były wystąpienia jednostek samorządu terytorialnego do PFRON, z prośbą o poparcie koncepcji budowy Centrów Sportu Osób Niepełnosprawnych i współfinansowanie planowanych inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu. Wskazywano na potrzebę stworzenia pierwszych w Polsce ośrodków sportowych, od podstaw zaprojektowanych tak, aby w pełnym zakresie mogły z nich korzystać osoby niepełnosprawne z różnego rodzaju dysfunkcjami, uczestniczące w treningach, zawodach i rozgrywkach różnych dyscyplin sportowych, a tym samym warunków do odrodzenia i rozwoju sportu niepełnosprawnych przez organizację imprez międzynarodowych, promujących kraj i sukcesy polskich paraolimpijczyków.

Celem programu było wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do zajęć i wydarzeń sportowych, przez wsparcie realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących Centrów Sportu Niepełnosprawnych, z wyłączeniem działań o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych³⁴. Program adresowany był do jednostek samorządu terytorialnego realizujących inwestycje w zakresie Centrów Sportu Niepełnosprawnych. Termin realizacji programu określono do 31 grudnia 2018 r.

³² Art. 47 ust 1 pkt 4 lit. a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych stanowi, że środki Funduszu, w wysokości do 30% wydatków, przeznaczają się na programy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, służące rehabilitacji społecznej i zawodowej, w szczególności adresowane do osób niepełnosprawnych oraz do rodzin, których członkami są te osoby.

³³ Uchwała nr 6/2015 Rady Nadzorczej PFRON z 14 maja 2016 r. w sprawie zatwierdzenia *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych*. Program został zmieniony uchwałą Rady Nadzorczej PFRON nr 14/2015 z 21 sierpnia 2015 r.

³⁴ Art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych stanowi, że do zadań samorządu województwa należy dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, ze zm.), dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów.

W sierpniu 2015 r. wprowadzono zmiany do programu³⁵. Dofinansowaniem objęto nie tylko tworzone Centra Sportu Niepełnosprawnych, ale także już istniejące obiekty sportowe. Jako adresatów programu wskazano: jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe posiadające statutowy zapis o prowadzeniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Pomoc finansowa ze środków programu obejmowała wydatki związane z powstaniem infrastruktury (z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) oraz wydatki związane z wyposażeniem w urządzenia sportowe, sprzęt sportowy dedykowany osobom niepełnosprawnym oraz z zagospodarowaniem otoczenia obiektów sportowych, w zakresie zakupu i montażu zewnętrznych urządzeń sportowych i zespołów rekreacji zewnętrznej, przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych z różnego rodzaju dysfunkcjami.

W dniu 11 września Zarząd PFRON zatwierdził procedury realizacji programu³⁶. Wnioski o przyznanie środków finansowych były składane od 16 września do 19 października 2015 r. Weryfikacji formalnej podlegało, w ramach naboru, 15 wniosków. W związku z oczekiwaniem na opinię prawną co do zasadności kwalifikalności wydatków jednego z wniosków, etap oceny formalnej zakończono 14 grudnia 2015 r. Pozytywną weryfikację formalną uzyskało 11 wniosków, które skierowano do oceny pod względem merytorycznym przez Komisję Oceny Wniosków powołaną Zarządzeniem Prezesa Zarządu PFRON³⁷. Jeden wnioskodawca zrezygnował z dalszego ubiegania się o dofinansowanie. Przy ocenie wniosków pod względem merytorycznym, Biuro PFRON zasięgnęło opinii niezależnych ekspertów (przedstawicieli Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie). Eksperti zaopiniowali pozytywnie pięć wniosków. W opinii generalnej jeden z ekspertów³⁸ wskazał, że wszystkie wnioski odpowiadają wymaganiom konkursowym, problem stanowią kryteria konkursu i konstrukcja wniosku. Zarząd PFRON został poinformowany (posiedzenie z 29 lutego 2016 r.), że po analizie wniosków i konsultacjach z ekspertami, program należy przeredagować i doprecyzować, uwzględniając ich uwagi. Zadanie to zlecono Dyrektorowi Wydziału Analiz i Programowania. Jak tłumaczył Zastępca Dyrektora tego Wydziału, wcześniej zostały rozpoczęte rozmowy z MSiT o utworzeniu zespołu, którego zdaniem miało być wypracowanie wspólnych założeń dotyczących dofinansowania zadań realizowanych przez organizacje zajmujące się sportem osób niepełnosprawnych (w tym także Centra Sportu Niepełnosprawnych). Zespół miał być powołany przez PFRON i MSiT, możliwym było, że do składu zespołu dołączy również przedstawiciel Rady Osób Niepełnosprawnych. Wydział Analiz i Programowania planował przedstawić Zarządowi PFRON propozycje zmian w oparciu o propozycje wypracowane na spotkaniach zespołu. Po przeprowadzonych rozmowach z Ministrem Sportu i Turystyki, następnie Podsekretarzem Stanu w MSiT, w kwietniu 2016 r. doszło do spotkania z Dyrektorem Departamentu Infrastruktury Sportowej MSiT. Podczas spotkania stwierdzono, że temat dotyczący Centrów Sportu Niepełnosprawnych powinien zostać omówiony przez zespół. Pierwsze robocze spotkanie odbyło się 18 lipca 2016 r. Kolejne spotkanie odbyło się 8 sierpnia 2016 r. Jednym z tematów spotkań był Program wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych. Ustalono, że zgodnie z porozumieniem zawartym 20 lipca 2016 r., do końca września br. wypracowane zostaną zasady współpracy, które mogą zostać wprowadzone w konkursach na 2017 r.

Komisja oceniła wnioski negatywnie. W uzasadnieniu wskazano, że były one niekompletne, a działania nie wpisywały się w założenia programu. Zarząd PFRON w dniu 3 marca 2016 r. nie przystąpił do rozpatrzenia wniosków³⁹, a 27 lipca 2016 r. podjął uchwałę o skierowaniu do Rady Nadzorczej PFRON wniosku o zakończenie realizacji *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych*⁴⁰. W kwestii dotyczącej nierealizowania potrzeb wnioskodawców (samorządów) wskazano, że formuła programu jako przedsięwzięcie zatwierdzone przez Radę Nadzorczą PFRON, nie miała charakteru rozwiązania systemowego. Program nie należał do obligatoryjnych zadań Funduszu, a obowiązujące przepisy nie wprowadzały konieczności finansowania przez PFRON kosztów związanych z utworzeniem ośrodków sportowych. Fundusz nie konsultował projektu programu z innymi

³⁵ Uchwała nr 14/2015 Rady Nadzorczej PFRON z 21 sierpnia 2015 r.

³⁶ Uchwała nr 106/2015 Zarządu PFRON z dnia 11 września 2015 r. w sprawie procedur realizacji *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych*, zmienioną uchwałą nr 108/2015 Zarządu PFRON z 16 września 2015 r.

³⁷ Zarządzeniem nr 127/2015 Prezesa PFRON z 6 listopada 2015 r. W okresie od 17 grudnia 2015 r. do 22 lutego 2016 r. nie odbywały się posiedzenia Zarządu PFRON, decyzję w sprawie wyników oceny wniosków podjęto w 2016 r.

³⁸ Ekspert, który wydał opinię do pięciu złożonych wniosków, trzy z nich zaopiniował pozytywnie.

³⁹ Uchwała Zarządu PFRON z 3 marca 2016 r.

⁴⁰ Uchwała nr 39/2016 Zarządu PFRON w sprawie skierowania do Rady Nadzorczej wniosku o zakończenie realizacji *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych*, z dniem podjęcia uchwały przez Radę.

instytucjami. W zakresie przyszłych planów, co do zaspokojenia potrzeb samorządów terytorialnych na tworzenie Centrów Sportu Niepełnosprawnych wskazano, że zatwierdzania planów działalności Funduszu, w tym decyzje dotyczące rozpoczęcia lub zakończenia realizacji programów PFRON, podejmowane są wyłącznie przez Radę Nadzorczą PFRON. Do czasu zakończenia kontroli wniosków oczekiwał na decyzję Rady Nadzorczej PFRON.

(akta kontroli t.4 str.20-267)

W planie finansowym PFRON na 2016 r. na realizację *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych* przewidziano 3.009.000 zł, z której to kwoty wydatkowano 8.000 zł na wynagrodzenia dla ekspertów oceniających wnioski. Zarząd PFRON w marcu 2016 r. podjął decyzję o nieprzystąpieniu do rozpatrzenia wszystkich 15 wniosków złożonych w 2015 r.⁴¹ Nie wznowiono też naboru wniosków w ramach ww. programu. W kwietniu 2016 r. wprowadzono zmiany do planu finansowego PFRON na 2016 r.⁴², w których nie ujęto przesunięcia do innej pozycji planu pozostałej do dyspozycji kwoty w wysokości 3.001.000 zł. Wskazano, że zmiany z kwietnia br. dotyczyły jedynie tych pozycji w planie, w przypadku których znane były już faktyczne potrzeby finansowe na 2016 r. W przypadku *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych*, podczas przygotowywania wniosku o dokonanie zmian w planie finansowym, podjęta była jedynie przez Zarząd PFRON decyzja co do wniosków złożonych w 2015 r., natomiast nie była jeszcze rozstrzygnięta kwestia dalszych losów programu planowanego do realizacji do 2018 r.

(akta kontroli t.4 str.3-19,36)

Rada Nadzorcza PFRON 22 lipca 2010 r. zatwierdziła *Program wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski*⁴³. Celem programu było wsparcie dla organizowania w Polsce imprez sportowych o randze: igrzysk olimpijskich i europejskich, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy, promujących aktywność sportową i integrację społeczną osób niepełnosprawnych. Adresatami były organizacje pozarządowe działające na terytorium RP na rzecz rozwoju sportu osób niepełnosprawnych, które przygotowywały się do organizacji lub organizowały międzynarodowe imprezy sportowe.

Rada Nadzorcza PFRON 14 maja 2015 r. dokonała zmian w programie⁴⁴, wprowadzając do niego nowy, II moduł – *Wsparcie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w międzynarodowych imprezach sportowych organizowanych poza granicami Polski*. Jego celem jest wspieranie uczestnictwa zawodników reprezentujących Polskę w międzynarodowych imprezach sportowych, organizowanych poza granicami kraju. Ze względu na te zmiany, w tym w nazwie programu⁴⁵, wprowadzono nowe procedury jego realizacji⁴⁶.

W latach 2013-2016 w ramach (I modułu) wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski, PFRON zawarł pięć umów z organizacjami pozarządowymi, tj.: w 2013 r. i 2014 r. z Integracyjnym Klubem Sportowym „Atak” na realizację *Mistrzostw Europy w siatkówce na siedząco kobiet i mężczyzn*, w 2014 r. i 2015 r., z Federacją Armwrestling Polska na zorganizowanie Mistrzostw Świata w siłowaniu na ręce dla osób niepełnosprawnych oraz w 2015 r. z Polskim Stowarzyszeniem Gier Piłkami Dźwiękowymi na realizację zadania *Puchar Europy w Torballu*. Łączna kwota wykorzystanego dofinansowania wyniosła 382.040 zł (z tego: w 2015 r. – 84.000 zł, w 2014 r. 200.000 zł, w 2015 r. – 98.040 zł). Natomiast dofinansowaniem objęto łącznie 969 uczestników⁴⁷ (z tego: w 2013 r. – 260, w 2014 r. – 418, w 2015 r. – 291 osób) oraz 269 osób niepełnosprawnych⁴⁸ (z tego: w 2013 r. – 28, w 2014 r. – 30, w 2015 r. – 211 osób).

⁴¹ Uchwała nr 13/2016 Zarządu PFRON z 3 marca 2016 r.

⁴² Pismem nr: FS9.453.11.2016.159.2.SAA z 28 kwietnia 2016 r. Minister Finansów wyraził zgodę na zmiany w planie finansowym PFRON na 2016 r. Komisja Finansów Publicznych opinią nr 21, uchwaloną 28 kwietnia 2016 r., pozytywnie zaopiniowała te zmiany.

⁴³ Uchwała nr 17/2010 Rady Nadzorczej PFRON z 22 lipca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski.

⁴⁴ Uchwał nr 5/2015 r. Rady Nadzorczej PFRON z 14 maja 2015 r., zmieniająca Program, o którym jest mowa wyżej.

⁴⁵ Od 14 maja 2015 r. realizowany jest pn. Program wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych.

⁴⁶ Zarząd PFRON uchwałą nr 81/2015 z 9 lipca 2015 r. zatwierdził procedury realizacji *Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych*.

⁴⁷ Program nie dotyczy dzieci i młodzieży niepełnosprawnej; zgodnie z definicją uczestnikiem jest osoba rywalizująca w zawodach sportowych.

⁴⁸ Art. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych stanowi, że osobą niepełnosprawną jest osoba, której niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem o zakwalifikowaniu przez organ orzekający do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, na podstawie odrębnych przepisów, albo o niepełnosprawności wydanym przez 16 rokiem życia.

W zakresie wsparcia uczestnictwa zawodników reprezentujących Polskę w międzynarodowych imprezach sportowych, organizowanymi poza granicami Polski (II moduł), w 2015 r. Fundusz zawarł sześć umów z organizacjami pozarządowymi, tj. ze Związkiem Stowarzyszeń sportowych „SPRAWNI RAZEM” na realizację zadania *Mistrzostwa Świata organizowane podczas GLOBAL GAMES*; ze Związkiem Kultury Fizycznej „Olimp” na udział w UCI PARA-CYCLING ROAD WORLD CUP; z Polskim Związkiem Osób Niepełnosprawnych „START” na udział zawodników, kadry narodowej osób niepełnosprawnych w mistrzostwach świata, Europy oraz Pucharu Świata w dyscyplinach objętych programem igrzysk paraolimpijskich; z Polskim Związkiem Tenisa Stołowego na udział reprezentacji Polski osób niepełnosprawnych w tenisie stołowym w Mistrzostwach Europy w Vejle; oraz dwie umowy z Polskim Związkiem Żeglarskim na Mistrzostwa Europy w żeglarskim paraolimpijskim oraz Mistrzostwa Świata i Puchar Świata w żeglarskim paraolimpijskim. Łączna kwota wykorzystanego dofinansowania wyniosła 746.686 zł. Dofinansowaniem objęto łącznie 375 uczestników oraz 324 osoby niepełnosprawne.

Zarząd PFRON, 22 lipca 2016 r. zatwierdził procedury realizacji *Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych*. Wnioski o przyznanie środków finansowych przyjmowane były od 25 lipca do 16 sierpnia 2016 r., z okresem kwalifikowalności wydatków od 25 lipca do 31 grudnia 2016 r.

(akta kontroli t.3 str.10-11,148-169,225-230)

Badaniem objęto umowę o najwyższej wartości i najwyższym wykorzystaniu dofinansowania (179.820 zł) w ramach realizacji *Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski* w latach 2013-2016, tj. umowę zawartą 11 lipca 2014 r. z Integracyjnym Klubem sportowym „Atak” nr 1/MIS/2014 na realizację zadania *Mistrzostwa Świata w siatkówce na siedząco kobiet i mężczyzn*, wykonywanego w terminie od 1 stycznia do 30 września 2014 r.

PFRON dokonał pozytywnej weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku o przyznanie środków na realizację tego zadania w kwocie 450.000 zł. Ze względu na wysokość limitu środków przewidzianych planem finansowym Funduszu na realizację programu, Zarząd PFRON udzielił wnioskodawcy dofinansowania w wysokości 179.820 zł⁴⁹. Środki zostały przekazane wnioskodawcy w terminie określonym w umowie. Dofinansowaniu podlegały wydatki poniesione od 1 stycznia 2014 r., związane z organizacją i prowadzeniem imprezy sportowej oraz zakwaterowaniem i wyżywieniem uczestników wraz z opiekunami oraz osobami zaangażowanymi w organizację i prowadzenie imprezy. Sprawozdanie z realizacji zadania wnioskodawca przesłał w ciągu 30 dni od dnia jego zakończenia. Pismem z 12 listopada 2014 r., PFRON zobowiązał wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentacji, którą uzupełniono 24 listopada 2014 r. Do kolejnego uzupełnienia dokumentacji PFRON wezwał wnioskodawcę pismem z 11 lutego 2015 r., tj. po 79 dniach licząc od złożenia przez niego korekty. Przyczyną wydłużonego terminu weryfikacji sprawozdania było nałożenie dodatkowych zadań na pracownika Działu Rozliczeń i Współpracy z Partnerami Społecznymi. Korekta została złożona przez wnioskodawcę 24 lutego 2015 r.⁵⁰

(akta kontroli t.3 str.5-9,52-147)

Audyt Wewnętrzny PFRON w 2015 r. przeprowadził zadanie audytowe nr 5/2015 nt. m.in. realizacji programu *Wsparcie międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski*. Stwierdzono, że w 2014 r. wydział Realizacji Programów zawarł dwie umowy dofinansowania imprez sportowych, w tym *Mistrzostw Świata w siatkówce na siedząco kobiet i mężczyzn*⁵¹. Udział w kosztach imprezy PFRON stanowił 8,9%. W imprezie wzięło udział 310 osób niepełnosprawnych. Do dnia zakończenia zadania audytowego nie rozliczono dofinansowania, ze względu na potrzebę dokonania korekt.

(akta kontroli t.4 str.274-279)

PFRON ogłasza konkursy, które realizowane są w formie powierzenia realizacji zadań⁵². W ramach tych konkursów uprawnione podmioty mogą ubiegać się o powierzenie realizacji projektu, którego założenia opracowywane są przez PFRON. W dniu 20 lipca 2015 r. ogłoszono XXII konkurs o zle-

⁴⁹ Uchwała nr 46/2014 Zarządu PFRON z 6 czerwca 2014 r.

⁵⁰ Zagadnienie dotyczące rozliczenia umowy opisano w pkt 3 niniejszego wystąpienia pn. *Efekty realizacji zadań rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez sport i rekreację*.

⁵¹ Druga umowa dotyczyła zadania publicznego pn. *Mistrzostwa Świata w siłowaniu na ręce* - na kwotę 20,80 zł. W imprezie wzięło udział 108 osób niepełnosprawnych. Udział PFRON w kosztach imprezy wyniósł 10,8%.

⁵² W formie powierzenia (art. 11 ust.1 pkt 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) ogłoszono 11 konkursów.

cenie realizacji zadań w formie powierzenia⁵³. Dotychczas był to tylko jeden konkurs ogłoszony w tej formie, który dotyczył finansowania działań sportowych osób niepełnosprawnych. W ramach konkursu uprawnione podmioty⁵⁴ mogły ubiegać się o powierzenie realizacji projektu pn. *Olimpijczyk – przygotowanie zawodników niepełnosprawnych do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich*. Głównym celem projektu było zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym, przez wspieranie rozwoju sportu osób niepełnosprawnych, w tym: zwiększenie aktywności ruchowej i poprawa sprawności fizycznej beneficjentów ostatecznych projektu; nabycie, rozwinięcie i podtrzymanie umiejętności niezbędnych do osiągnięcia wyników sportowych warunkujących udział beneficjentów ostatecznych projektu w Igrzyskach Paraolimpijskich; zwiększenie szans reprezentantów Polski we współzawodnictwie międzynarodowym; kształtowanie zasad zdrowej rywalizacji oraz umiejętności współzawodnictwa. Termin realizacji projektu podzielono na dwa okresy finansowania, tj.: pierwszy – od 1 sierpnia do 31 grudnia 2015 r. i drugi – od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

(akta kontroli t.3 str.508-608)

W ramach XXII konkursu trzy oferty złożyły: Stowarzyszenie Sportu Osób Niepełnosprawnych w Raciborzu, Polski Komitet Paraolimpijski w Warszawie ubiegające się o powierzenie realizacji zadania pn. *Olimpijczyk-przygotowanie zawodników niepełnosprawnych do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich* oraz Uczniowski Klub Sportowy SALWATOR "NPS" ubiegający się o powierzenie realizacji zadania pn. *WIOSŁUJEMY*. Oferty poddano ocenie formalnej i merytorycznej. Na podstawie rekomendacji komisji konkursowej, Zarząd PFRON postanowił powierzyć realizację projektu Polskiemu Komitetowi Paraolimpijskiemu i przyznać na jego realizację w 2015 r. 3.999.708,05 zł⁵⁵, z czego wykorzystano 3.372.388,59 zł (dofinansowaniem objęto 186 osób niepełnosprawnych⁵⁶). Na realizację drugiego okresu projektu realizatorowi wypłacono 4.420.482,94 zł (dofinansowaniem objęto 120 osób niepełnosprawnych). W dniu 4 marca 2016 r. podpisano aneks do umowy, w którym zmieniono I okres finansowania zadania z: 1 sierpnia – 31 grudnia 2015 r. na „1 sierpnia 2015 r. – 30 kwietnia 2016 r.” oraz zobowiązano wnioskodawcę do złożenia sprawozdania za I okres realizacji zadania w terminie do 30 kwietnia 2016 r. Podstawą powyższego była prośba Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego o wyrażenie zgody na zrealizowanie godzin wsparcia, wraz z działaniami bezpośrednio związanymi z realizacją tych godzin wsparcia, planowanych w 2015 r. w okresie do 30 kwietnia 2016 r. (prośby te przedstawiono w pismami z 15 i 21 grudnia 2015 r. i 26 stycznia 2016 r.). Pozytywną decyzję Zarząd PFRON podjął 25 lutego 2016 r.⁵⁷ Polski Komitet Paraolimpijski 28 kwietnia 2016 r. dokonał zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji w I okresie realizacji zadania w wysokości 627.319,46 zł oraz naliczonych od tej kwoty odsetek w wysokości 67,61 zł⁵⁸. W sprawozdaniu za I okres wskazano, że realizacja projektu przyczyniła się m.in. do zwiększenia ilości jednostek treningowych dla zawodników kadry narodowej osób niepełnosprawnych; poprawy parametrów fizycznych, psycho-motorycznych i koordynacyjnych beneficjentów zadania; kształtowania zasad zdrowej rywalizacji oraz umiejętności współzawodnictwa wśród beneficjentów; poprawy przygotowania mentalnego zawodników występujących w imprezach międzynarodowych, poprawy wyposażenia zawodników w sprzęt sportowy; zwiększenia ilości szans medalowych podczas imprez międzynarodowych i igrzysk paraolimpijskich.

(akta kontroli t.1 str.261-272; t.3 str. 271-507)

Uwagi dotyczące badanej działalności

1. Opinia generalna eksperta opiniującego wnioski złożone w ramach *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych* sugeruje, zdaniem NIK, że opracowanie założeń programu (kryteria konkursu i konstrukcja wniosku), wymagało korekty. Mimo, iż Zarząd PFRON zdecydował, że założenia programu należy przerehabilitować i doprecyzować uwzględniając uwagi ekspertów (zada-

⁵³ Uchwałą nr 85/2015 r. z 16 lipca 2016 r. Zarząd PFRON przyjął treść ogłoszenia dwudziestego drugiego konkursu o zlecenie realizacji zadań (w formie powierzenia) w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

⁵⁴ Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego.

⁵⁵ Uchwała nr 113/2015 Zarządu PFRON z 16 września 2015 r.

⁵⁶ Umowa nr ZZB/000365/BF/D z 14 października 2015 r., zawarta z Polskim Komitetem Paraolimpijskim na realizację projektu *OLIMPIJCZYK: przygotowanie zawodników niepełnosprawnych do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich* (projekt realizowany od 1 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r.).

⁵⁷ Decyzji nie podjęto we wcześniejszym terminie, ze względu na brak pełnego składu Zarządu Funduszu.

⁵⁸ Zagadnienie dotyczące rozliczenia umowy opisano w pkt 3 niniejszego wystąpienia pn. *Efekty realizacji zadań rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez sport i rekreację*.

nie to zlecono Dyrektorowi Wydziału Analiz i Programowania), do zmian tych faktycznie nie doszło. Wydział Analiz i Programowania przewidywał przedstawienie Zarządowi PFRON propozycji zmian w oparciu o propozycje wypracowane na spotkaniach zespołu. Natomiast do pierwszych spotkań zespołu doszło po upływie czterech miesięcy od podjęcia przez Zarząd PFRON decyzji o nierozpatrywaniu wniosków złożonych w 2015 r. W rezultacie zaprzestano realizacji programu przewidującego powstanie Centrów Sportu Niepełnosprawnych, o co wnosili samorządy terytorialne. PFRON nie konsultował również założeń programu z innymi instytucjami. Zdaniem NIK, mimo że Fundusz nie miał prawnego obowiązku przeprowadzania takich konsultacji, można było tą drogą pozyskać informacje, których wykorzystanie mogłoby przyczynić się do poprawnego przygotowania założeń zawartych w kryteriach konkursu i konstrukcji wniosku. Jednocześnie, wobec skierowania przez Zarząd PFRON wniosku do Rady Nadzorczej o zakończeniu *Programu wsparcia Centrów Sportu Niepełnosprawnych* NIK zwraca uwagę na potrzebę rozważenia przygotowania przez Zarząd PFRON zmiany w planie finansowym Funduszu na 2016 r., poprzez zmniejszenie kwoty, zagrożonych niekorzystaniem, środków na realizację programu i przesunięcie ich do innej pozycji planu związanej z finansowaniem sportu i rekreacji osób niepełnosprawnych. Ponadto, wydłużony termin postępowania i podejmowania decyzji co do przyszłości programu był przyczyną niewydatkowania na inny cel środków przeznaczonych na jego realizację w 2016 r.

2. W zakresie rozliczenia sprawozdania końcowego realizacji zadania pn. *Mistrzostwa Świata w siatkówce na siedząco kobiet i mężczyzn* przez Integracyjny Klub Sportowy „Atak”, po dokonaniu korekty przez realizatora do kolejnego uzupełnienia dokumentacji PFRON wezwał dopiero po upływie 79 dni, co zdaniem NIK, wskazuje na potrzebę usprawnienia procesu weryfikacji sprawozdań końcowych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, z wyłączeniem spraw o których jest mowa w uwagach, działalność Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie realizacji programów PFRON wspierających sport i rekreację osób niepełnosprawnych.

3. Efekty realizacji, wykonywanych w ramach rehabilitacji społecznej, zadań z zakresu sportu i rekreacji osób niepełnosprawnych

1. W okresie objętym kontrolą liczby zawartych umów i kwoty przyznanego dofinansowania w ramach zadania z zakresu organizowania lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym przez samorządy powiatowe i wojewódzkie, były porównywalne⁵⁹. Wyjątek stanowił rok 2015, w którym liczba umów zawartych przez samorządy powiatowe wyniosła 73 i była niższa od liczby zawartych umów w roku poprzednim o 15 (17%), natomiast wypłacone środki w 2015 r. wyniosły 388 999 zł, mniej niż w roku poprzednim o 165 194 zł (29,8%). Liczba zawartych umów przez samorządy wojewódzkie w 2015 r. wyniosła 260 i była niższa liczby zawartych umów w roku poprzednim o 69 (21%), a wypłacone środki na dofinansowania w 2015 r. wyniosły 3 616 818 zł, mniej niż w roku poprzednim o 1 017 606 zł (22%).

Wskazano, że obowiązujący stan prawny regulujący wybór oferty i przyznawania dofinansowania ze środków Funduszu powoduje, że nie ma żadnej prostej zależności między liczbą składanych wniosków i wnioskowaną kwotą dofinansowania, a liczbą zawartych umów i przyznanym na tej podstawie dofinansowaniem. Powiaty jak również województwa, które decydują się na realizację powyższego zadania, mogą przeznaczać na nie bardzo różne kwoty w danym roku, a także w porównaniu z rokiem poprzednim. Możliwość podejmowania zadań zleczanych jest uzależniona w znacznym stopniu od liczby fundacji, organizacji pozarządowych, ich charakteru i potencjału, występujących na danym terenie, a jednocześnie spełniających wymogi formalne stawiane przez samorządy.

(akta kontroli t.1 str. 322-324,386-388,391-401,433-439)

Liczba zawartych umów oraz kwota wypłaconych środków samorządom wojewódzkim na dofinansowania na realizację zadań z zakresu dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w latach objętych kontrolą

Opis stanu
faktycznego

⁵⁹ Szczegółowe omówienie: liczby zawartych umów i kwot przyznanego dofinansowania w ramach zadania z zakresu organizowania lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym przez samorządy powiatowe i wojewódzkie zostało przedstawione w pkt 1.2 niniejszego wystąpienia pn. Realizacja zadań dofinansowanych ze środków PFRON.

była porównywalna⁶⁰. Wyjątek stanowił 2015 r., w którym zawarto 140 umów, w związku z czym ich liczba była niższa w relacji do roku poprzedniego o 61 (30,3%). Na dofinansowania wypłacono w 2015 r. 48.522.839 zł, czyli mniej niż w roku poprzednim o 5.760.031 zł (o 10,6%)⁶¹.

Wnioski o dofinansowanie robót budowlanych służących rehabilitacji składa się w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania, a wysokość dofinansowania robót w przypadku przedsiębiorcy nie może przekroczyć 30% kosztów realizacji zadania, a w przypadku podmiotu nie będącego przedsiębiorcą nie może przekroczyć 50% kosztów inwestycji. Decyzja w sprawie przyznania dofinansowania i jego wysokości pozostaje w wyłącznych kompetencjach samorządu wojewódzkiego. Podstawę dofinansowania robót stanowią umowy zawarte przez marszałka województwa z wnioskodawcami.

(akta kontroli t.1 str.387,400)

W latach 2013-2016 liczba umów zawartych przez Biuro i oddziały PFRON, kwoty przyznanego dofinansowania na realizację zadań z zakresu sportu i rekreacji oraz liczba uczestników i osób niepełnosprawnych objętych wsparciem były porównywalne⁶². Wyjątkiem była liczba uczestników i osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w 2014 r. na podstawie umów zawartych przez oddziały PFRON, tj. liczba uczestników w 2014 r. wyniosła 234.763 osoby (55,7% łącznej liczby 421.427 uczestników objętych wsparciem w okresie objętym kontrolą); liczba osób niepełnosprawnych w 2014 r. wyniosła 37.054 osoby (69,9% łącznej liczby 52.979 osób niepełnosprawnych objętych wsparciem). Wyjątek stanowiła liczba uczestników objętych wsparciem na podstawie umów zawartych przez Biuro PFRON w 2016 r., tj. liczba uczestników wyniosła 37.442 (45,3% łącznej liczby 82.750 uczestników objętych wsparciem w 2016 r.)

Na wzrost liczby osób objętych wsparciem w 2014 r. na podstawie umów związanych ze sportem i rekreacją osób niepełnosprawnych, realizowanych w Oddziałach PFRON, wpłynęło dofinansowanie udzielone Stowarzyszeniu „Instytut Ekoprussia” z Truszczyń – liczba uczestników: 219.965, liczba osób niepełnosprawnych: 25.000. Umowa dotyczyła problematyki niepełnosprawności, w tym publikowania drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub tekstem łatwym do czytania. W ramach konkursów na zlecenie Biura PFRON realizacji zadań (art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), na znaczącą liczbę uczestników objętych wsparciem w 2016 r. wpływ miały dofinansowania kilku projektów, w których planowana liczba uczestników (osób niepełnosprawnych) osiągała wysokie wartości. Były to m.in: Fundacja Akademia Integracji Praca, Edukacja, Sport z Warszawy, projekt *Wygraj życie dzięki marzeniom* – 12.960 osób; Stowarzyszenie Integracyjny Klub Sportowy AWF z Warszawy, projekt pn. *Produkcja pierwszego w Polsce profesjonalnego 20 min. filmu dokumentalno-instruktażowego o szermierce na wózkach wraz z 30 sek. emisyjnym spotem promującym tę dyscyplinę sportu* – 9.500 osób.

(akta kontroli t.1 str. 370-373)

2. W dniu 10 marca 2015 r. PFRON ostatecznie rozliczył umowę nr 1/MIS/2014 z 11 lipca 2014 r., zawartą z Integracyjnym Klubem sportowym „Atak” na realizację zadania *Mistrzostwa Świata w siatkówce na siedząco kobiet i mężczyzn” w ramach Programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski*. W wyniku weryfikacji stwierdzono, że osiągnięto przewidziane wskaźniki, a wnioskodawca zrealizował cele wskazane we wniosku. W okresie od 10 do 22 czerwca 2014 r. odbyły się Mistrzostwa Świata w siatkówce na siedząco kobiet i mężczyzn, w których uczestniczyło 310 zawodników niepełnosprawnych. Wydatki w kwocie 179.820 zł uznano w rozliczeniu za kwalifikowalne. O decyzji rozliczającej dofinansowanie PFRON poinformował wnioskodawcę pismem z 11 marca 2015 r.⁶³.

(akta kontroli t.3 str.1-2,47-51,99-109)

⁶⁰ Szczegółowe omówienie: liczby zawartych umów oraz kwot wypłaconych środków samorządom wojewódzkim na dofinansowania na realizację zadań z zakresu dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych zostało przedstawione w pkt 1.2. niniejszego wystąpienia pn. Realizacja zadań dofinansowanych ze środków PFRON.

⁶¹ Przyczyny spadku liczby umów na dofinansowanie ze środków Funduszu robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji oraz kwot na jakie zostały one zawarte nie były analizowane. PFRON nie ma bowiem uprawnień oraz możliwości organizacyjnych dla dokonywania takich analiz, zwłaszcza, że wynikające z nich wnioski pozostałyby i tak bez wpływu na decyzje samorządów, które posiadają wyłączne kompetencje do decydowania o sposobie wykorzystania przekazywanych według algorytmu środków Funduszu. Por. też przypis 8.

⁶² Szczegółowe omówienie: liczby umów zawartych przez Biuro i oddziały PFRON, kwot przyznanego dofinansowania na realizację zadań z zakresu sportu i rekreacji oraz liczby uczestników i osób niepełnosprawnych objętych wsparciem zostało przedstawione w pkt 1.2. niniejszego wystąpienia pn. Realizacja zadań dofinansowanych ze środków PFRON.

⁶³ Pismo znak: WPR.DDI.4141.1427.NP.2015 r.

PFRON nie dokonał rozliczenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego *Olimpijczyk – przygotowanie zawodników niepełnosprawnych do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich*, złożonego przez Polski Komitet Paraolimpijski 29 kwietnia 2016 r. Prezes Zarządu PFRON tłumaczył, że sprawozdanie końcowe z realizacji zadania w okresie od dnia 1 sierpnia 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r., podlegało sprawdzeniu pod względem jego kompletności z zapisami umowy, o czym zleceniobiorca został poinformowany pismem z 16 maja 2016 r. Do Wydziału Kontroli, 1 czerwca 2016 r. wysłano dane beneficjentów ostatecznych zadania do sprawdzenia prawidłowości z bazą MSWiA w zakresie imienia, nazwiska i numeru PESEL. Wydział Realizacji Programów otrzymał wynik weryfikacji danych 20 czerwca 2016 r. i zobowiązał się w najbliższym czasie do przeprowadzenia całościowej weryfikacji sprawozdania. Dodano, że w ramach zakresu zadań przypisanych pracownikowi, który nadzoruje realizację oraz rozlicza wymienioną umowę, jest również nadzorowanie i rozliczanie 11 innych umów dotyczących zadań zleczonych oraz 20 umów dotyczących dofinansowania do oprocentowania kredytów bankowych.

(akta kontroli t.1 str. 435,440-441; t.3 str. 2, 236,238-274)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W zakresie rozliczenia sprawozdania końcowego za I okres realizacji zadania pn. *Olimpijczyk – przygotowanie zawodników do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich*, złożonego 29 kwietnia 2016 r. przez Polski Komitet Paraolimpijski, od 20 czerwca 2016 r. nie podjęto dalszych działań dla jego pełnego rozliczenia. Zdaniem NIK, wydłużony termin rozliczania sprawozdania końcowego za I okres realizacji zadania wskazuje na potrzebę usprawnienia procesu weryfikacji tych sprawozdań.

Najwyższa Izba Kontroli, z wyłączeniem sprawy, o której jest mowa w uwagach, pozytywnie ocenia działalność Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zbadanym obszarze.

Ocena cząstkowa

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁴, wnosi o podjęcie działań dla skrócenia wydłużonego czasu weryfikacji sprawozdań z realizacji zadań z udziałem środków PFRON, a w szczególności usprawnienie procesu rozliczania sprawozdania końcowego za I okres realizacji zadania pn. *Olimpijczyk – przygotowanie zawodników do udziału w Igrzyskach Paraolimpijskich*, przekazanego przez Polski Komitet Paraolimpijski.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Prezesowi Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2016 r.

Kontroler
Starszy inspektor
kontroli państwowej

Sonia Kubica

Dyrektor
Departamentu Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

Jacek Szczerbiński

Warszawa, dnia 3 listopada 2016 r.

⁶⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.